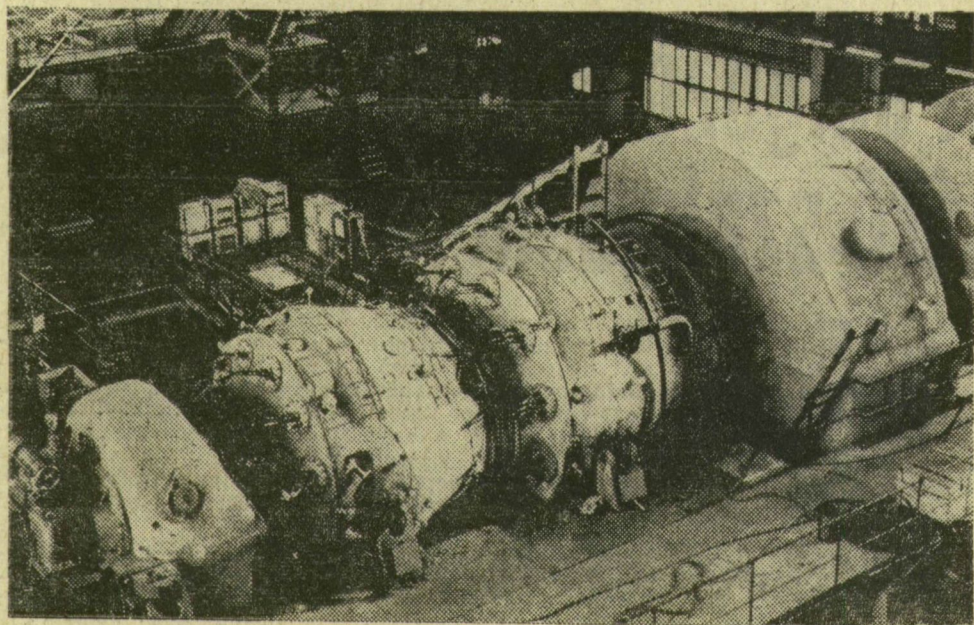

Üzemben az óriás turbina

Az inotai gázturbinás csúcserőmű első, 100 megawattos egységének szerelése befejeződött. A szovjet gyártmányú turbina — amely a generátort hajtja — méretében páratlan Közép-Európában. A gépióriás a szovjet szerelők gyors és lelkiismeretes munkája nyomán rövidesen áramot ad hazánk villamos hálózatába. Képünkön: a próbüzemelő gázturbina.

A tanácsai vállalatok „bizonyítványa”

Milyen a szervezethez? — Megtartani a munkaerőt! — Sok az íróasztal

Milyen egy jó vállalat? Hogy ezt megtudjuk, sok mindent kell mérlegelni, de a legfontosabbak talán: az alkalmazott technika, technológia, a dolgozók képzettsége-kulturáltsága, s nem utolsósorban a szervezethez. Ezeket vizsgálta a szegedi városi tanács vb munkaügyi osztálya 16 vállalatnál, mégpedig annak az 1972-ben kiadott irányelvnek az alapján, amely előírta a vállalatok számára a szervezési program készítését. Ezek a programok elkészültek a műszaki és termelési tanácskozáson ismertették a vállalatok a dolgozóikkal, s a véleményezőkhöz, hozzájárultak nem is egy jó javaslatot, ötletet adtak a munkafolyamatok egyszerűsítésére, amelyekből néhány a végleges tervekbe is bekerült.

Az üzem- és munkaszervezés az egész vállalat életét meghatározó feladat, legideálisabb, ha csoport, s nem egy-egy ember végzi. Jelenleg a tanácsai vállalatok közül Szegeden a nyomdánál, az élelmiszer-kereskedelmi vállalatnál, a sütőipari vállalatnál, a hangszergyárnál és a városgazdálkodási vállalatnál működik szervezési csoport. Általánosítani nem lehet, de a legtöbb tanácsai vállalatnál kerék-perec elmondhatjuk, hogy nincsenek képzett és rátermett szervező szakemberek, s még ilyen körülmények között is csak kevés vállalat fordul segítségért tudományos intézetekhez. Példa azért akad, hasznos lenne követni: az iparvállalatok közül az ecset- és seprűgyártás közötti szerződés, a Könnyűipari Minisztérium kutatóintézetével az ecsetgyártás korszerűsítésére, s tervezi a nyomda és a paptyolat, valamint a sütőipari vállalat is, hogy az intézet segítségét kéri. Az IKV és a Vízművek és Fürdő Vállalat is intézettel — az EGSZI-vel — készítette szervezési terveit.

A legtöbb tanácsai vállalatnál az anyagmozgatás korszerűsítése a legsürgősebb, a fizikai munka megkönnyítésére kellene törekedni, annál is inkább, mert a munkakörülmények javítása más területeken eredményes, sokhelyütt sikerült. Az eredményt azonban is megmutatkozik, hogy csökken a munkaerő-vándorlás. Az üzemkorszerűsítések jobb munkakörülményeket teremtettek

a nyomdában, a hangszergyárban (nagy teljesítményű porelszívót szereltek be, szállító targoncákkal végzik a nehéz munkát), az ecset-, seprűgyárban (új korszerű fémegymunkáló műhelyt építettek), vagy a városgazdálkodási vállalatnál, ahol bevezették a konténeres szállítást, gazdaságosabban, munkáikat megkímélve dolgoznak.

Sajnos a vállalatok fejlődésével nőtt az adminisztratív létszám is, alig akad olyan vállalat, amely alapos okkal tudja indokolni. Szinte hiábavaló volt a tanács osztályainak beavatkozása, ugyanis a vállalatok gyakori átszervezése minden esetben szaporította az íróasztalokat is. Magyarán ugyan a korszerűtlen adminisztrá-

ciós munka, de elfogadni annál inkább sem szabad, mert megváltoztatása éppen az üzem- és munkaszervezők fontos feladata kell legyen. Szerezzenek be irodagépeket, egyszerűsítsék a munkát, amellyel munkaerőt tudnak felszabadítani — ez volna a feladat. Az improduktív csoport növelésének ajtóit se nyissunk, sőt: intézkedésekkel retesszük el, mert kevesebb létszám jól szervezett munkája kihat az egész vállalat munkamoráljára, s a munkások körében is feltétlen meglepetést vált ki. A korszerűbb adminisztrációhoz szükséges gépek árára megterül, arról nem is beszélve, hogy hovatovább a felszabadult munkaerő lesz a munkaerőforrás.

Sz. M.

Matematika, fizika

A közös érettségi-felvételi írásbeli vizsgákról

Az idén matematikából és fizikából közös érettségi-felvételi írásbeli vizsgát szerveznek a felsőoktatási intézmények. Azok vesznek részt ezen, akik olyan felsőoktatási intézménybe pályáznak, ahol az említett tantárgyak valamelyikéből, vagy mindkettőből írásbeli vizsgát kell tenniük. Azoknak, akik az idén fejezik be középiskolai tanulmányaikat, sikeres dolgozatuk egyben az érettségi vizsga teljesítését is jelenti. A közös írásbeli időpontja május 28–29. Megfelelő csoportosítással és beosztással lehetővé tesszik, hogy egy pályázó egy napon csak egy tantárgyból írjon dolgozatot. A közös vizsgák helyei általában a megyeszékhelyek és azoknak a városoknak az oktatási intézményei, ahol egyetem, főiskola, vannak. Akik nem a vizsgahelyeken laknak, és mindkét napon írásbeliznek, az oktatási intézmények kollégiumaiban önköltséges szállást kaphatnak.

Közös érettségi-felvételi vizsgát szerveznek a szakközépiskolák és egyes főiskolák. Ennek a vizsgaeljárásnak az a célja, hogy a szakközépiskolai diákok szakirányú továbbtanulását segítse elő. Az előzetes jelentések alap-

ján több mint 2400 szakközépiskolás diák közös vizsgázására kell felkészülni. Ebben az évben közös felvételi vizsgán vesznek részt a gépészet, a villamosipari, a mezőgazdasági szakterület középiskolái, főiskolái és a kereskedelmi s vendéglátóipari terület középfokú és felsőfokú intézményei.

Az idén a szóbeli vizsgán a bizottságokban teljes jogú tagként részt vesznek a középiskolai szaktanárok is. Ezzel a megoldással kölcsönös tapasztalatcserére nyílik lehetőség a középiskolai tanároknak és az egyetemi oktatók között. (MTI)

Bukarestben ül össze a Varsói Szerződés honvédelmi bizottsága

A Varsói Szerződés tagállamainak honvédelmi miniszteri bizottsága 1974. február elején Bukarestben tartja soron következő ülést. Az ülésen megtárgyalják a Varsói Szerződés szervezete katonai szerveinek jelenlegi tevékenységével kapcsolatos kérdéseket.

A pártépítés egy éve Szegeden

Több mint egy esztendője, 1972. november 14–15-én a párt Központi Bizottságának ülésén — a X. kongresszus határozatainak végrehajtását vizsgálva — megállapították: annak ellenére, hogy az MSZMP-be fölvevett tényleges munkások száma nőtt, arányuk a tagságon belül, sőt a főlvelek között is csökkent. A nyugtalanító jelenséget elemezve rámutattak az okokra, majd megfelelő határozat született a helyzet megváltoztatása végett. Annak a kongresszusi elvnek kellett mindenütt érvényt szerezni, hogy a pártépítésben ne a számszerűség domináljon, hanem javuljon a minőség, s a főlvelekben jobban tükröződjék egy-egy vállalatnál a kétkezi dolgozók túlnyomó többsége.

Szegeden is ennek megfelelően fogtunk hozzá tavaly, hogy javítsunk az arányokon, s most, miután a főlérés eredményei birtokunkban vannak, túlzás nélkül megállapíthatjuk: ez a munka teljes sikerrel járt. A városi párt-végrehajtóbizottság legutóbbi ülésén jegyzőkönyvben rögzíthetők: bár eleinte a kommunizmus közötti többen aggályoskodtak amiatt, hogy bizonyos, főleg alkalmazottakat foglalkoztató munkahe-lyeken vissza kellett fogni a tagfelvételi tevékenységet, végül maradéktalanul teljesítettük a Központi Bizottság és a megyei pártbizottság határozatait. Jóllehet, az alapszervezetekben eleinte elég vontatottan haladt a munka, s emiatt 1973 első hónapjaiban alig vettünk föl új tagokat a pártba, az év második felében sikerült Szegeden meggyorsítani a határozatnak megfelelő pártépítést. Ma számszerűleg is, és minőségileg is elégedettek lehetünk azzal, amit csináltunk, hiszen a 311 új párttag közül 75 százalék a kétkezi dolgozó, 38,6 százalék pedig a nők aránya. A 18–26 éves fiatalok 47,2 százalékot képviselnek.

Az eredményes munka mindenneke előtt annak köszönhető, hogy a pártszervezetek általában jól elvégzették a rájuk háruló tennivalókat. Sikerült megértetniük a kommunizmusokkal, hogy a

fizikai dolgozók párttaggá nevelése az ő személyes ügyük is, illetve fontos feladat mindenki számára. A jó munka azon is lemérhető, hogy a fizikai dolgozók arányának javítása közben a legkiválóbb értelmiségiek közül is sokan bejuthattak pártunkba. A pártszervezetek jobban figyelembe vették a szocialista brigádokban, a tömegszervezetekben, a tanácsokban, a munkásörsegekben végzett társadalmi munkát, vagyis különös gondot fordítottak arra, hogy a belépni szándékozókkal szemben magasabbra emeljék a mércét. Arról tehát szó sem lehetett, hogy a munkásarány javítására tekintettel valamiféle engedelményeket tegyenek és a munkásjelölteket úgy szűrjék, mintha a pártépítés során a fizikai dolgozók túlnyomó többsége.

Nagyon lényeges, hogy az első hónapok bizonytalankodásai után fokozódott a felelősségvállalás: a pártvezetőségek által javasolt személyeket a taggyűlések is rendszerint elfogadták, a városi párt-végrehajtóbizottság pedig megerősítette ezeket a főlveleket. Több taggyűlésen szóvá tették az ajánlott tényleges és fokozottabb felelősséget, ugyanis néha még mindig előfordul, hogy az ajánló elvtárs pártfogoltjának főlvelelve befejezettnek véli a dolgot, azaz később már nem kíséri figyelemmel az illető pártban belüli fejlődését, munkaszorgalmát, egész tevékenységét. Öröndösek, hogy egyre több pártszervezetben felismerték az ilyen formális „hozzáállás” tarthatatlanságát, s hangsúlyozták, ehelyett tényleges felelősségvállalásra van szükség. Ezenkívül ma már minden pártagnak jelentkező munkástól, vagy értelmiségitől megkövetelik, hogy ne csak egyetértsen a párt elveivel és gyakorlatával, hanem végeredményben azonosuljon ezekkel: politikailag is megfelelően képezze magát állandóan, kommunizmusra méltóan éljen, tartsa meg a szervezeti rendet és fegyelmet, vegyen aktívan részt a párt politikájának megvalósításában.

Talán nem árt megemlíteni, hogy a sikeres pártépítéssel zökkenők is jártak. Rendkívül fontos, hogy ebben az évben tovább folytassuk azt, amit eddig általában jól csináltunk, s mindenütt rendszeressé, tervszerűvé válják a munkásarány javítására irányuló pártépítő tevékenység. Egeszben nyilvánvaló, a munkások legjobbjainak a párt iránti állandó érdeklődése attól függ, látják-e ott érvényesülni a munkásszemléletet és munkáspolitikát. Nyilvánvaló: a Központi Bizottság 1972. november 14–15-i határozatát úgy hajtjuk, hogy jól végre ebben az esztendőben is, ha a kiváló munkások mellett az értelmiségiek legjobbjaira is gondolunk a szegedi pártszervezetek, tehát az ő főlveleikkel is erősítjük kommunista pártunkat. Ezenkívül a munkásfiatalok és a nők arányát szintén tovább kell javítanunk, elsősorban a politikai nevelőmunka fókuszával, de jó személyes kapcsolatok és eszmecserék révén is.

Munkaidő-csökkentés a belkereskedelemben

Bevezetés Budapesten április 1-től, vidéken július 1-től

A Minisztertanács felhatalmazása alapján a belkereskedelmi miniszter és a munkügyi miniszter együttes rendeletet adott ki a belkereskedelmi dolgozók munkaidejének csökkentéséről. A rendelet végrehajtásával kapcsolatos intézkedésekről, tennivalókról dr. Sághy Vilmos belkereskedelmi minisztériumi államtitkár hétfőn tájékoztatót tartott a minisztériumban.

A rendelet szerint — a belkereskedelmi ágazathoz

tartozó állami vállalatoknál, szervezeteknél és szervezeteknél, valamint a nem az ágazathoz sorolt vállalatok kereskedelmi egységeiben — Budapesten április 1-től, vidéken július 1-től — vezethetik be a csökkentett, 44 órás munkaidőt, amennyiben a rendeletben meghatározott feltételeket megteremtették, és az illetékes tanács szakigazgatási szerve hozzájárult. Nem vonatkozik a rendelet a mezőgazdasági szervezetek és a szervezetek társulások alkalmazottaira, a gyógyszerkereskedelemben dolgozóira, a vendéglátóiparban dolgozó zenészekre, előadóművészekre, s természetesen — a heti 44 órában vagy annál rövidebb munkaidővel foglalkoztatottakra.

Az intézkedés mintegy 400 ezer kereskedelmi dolgozóra vonatkozik, s a vásárlók millióit érinti. Ezért a rendelet végrehajtása bonyolultabb, mint az iparban. A kereskedelemben már évek óta foglalkoznak a munkaidő-csökkentés előkészítésével, különféle előterveket

dolgoztak ki, így a zavartalan bevezetés lehetőségei lényegében adottak.

Az intézkedés bevezetésének alapvető követelményei: a lakosság ellátása, a vásárlás körülményei nem romolhatnak, a kereskedelmi dolgozók munkaidejét ténylegesen csökkenteni kell, a kisbő munkaidőalapot első sorban vállalati erőforrások felhasználásával alapvetően önmagából kell pótolni, s a munkaidő rövidítése miatt a dolgozók keresete nem csökkenhet. A tájékoztatót elmondották, hogy a munkaidő-csökkentés folyamatos bevezetésétől a nyomászó munkaerő gondok enyhülését várják. Egyebek között éppen a kedvezőtlen munkaidő, a munkabeosztás miatt a kereskedelemben — a létszám 65 százaléka nő — a dolgozók fele éventét kicserélődött. Ez a fővárosban, elsősorban az élelmiszerkereskedelemben már szinte az ellátást veszélyeztette. Az intézkedés egycsapásra természetesen nem változtat a helyzeten, de kedvezőbbé teszi a munkafeltételeket.